

UDK 616:929 Хашимото Х.
COBISS.SR-ID 222037004

ISSN 0350-2899. - God. 41, br. 1 (2016), str. 55-56.

ŽIVOT I DELO DR HAKARU HASHIMOTA

THE LIFE AND WORK OF DR. HAKARU HASHIMOTO

Nebojša Paunković, Džejn Paunković

POLIKLINIKA „PAUNKOVIĆ“, ZAJEČAR

Sažetak: Hashimoto tireoiditis (HT), vrlo česta bolest štitaste žlezde, sada je poznata kao autoimuno tireoidne oboljenje. Međutim vrlo malo se zna o njenom pronalazaču, čoveku koji ju je prvi opisao. On je prikazao četiri pacijenta sa hroničnim oboljenjem štitnjače, koje je nazvao struma lymphomatosa, a karakterisalo se difuznom limfocitnom infiltracijom sa prisustvom germinativnih centara, sa atrofijom parenhima i eozinofilnim promenama u pojedinim folikularnim ćelijama. Dr Hakaru Hashimoto rođen je u Japanu, 1881. godine. Posle završetka studija započeo je staž u Hirurškoj klinici u Fukuoki. Profesor Miyake, šef odeljenja, obučio je dr Hashimota i u tehnici pravljenja mikroskopskih preparata štitaste žlezde. Hashimoto je objavio rad pod naslovom „Zur Kenntnis der lymphomatösen Veränderung der Schilddrüse (Struma lymphomatosa)“ u *Arhivu za kliničku hirurgiju*, u Berlinu, 1912. (97: 219–248). Par godina kasnije, izučavao je patologiju, pod rukovodstvom prof. Eduarda Kaufmana, u Getingenu, Nemačka. Hashimotova „limfomatозна struma“ bila je ignorisana sve do 1931. godine kada je Allen Graham iz Klivlenda objavio svoje slučajeve ove bolesti i kada je insistirao da je Hashimoto prvi otkrio tu bolest i tražio je da se nazove po njemu.

Ključne reči: struma lymphomatosa, Hashimoto thyroiditis, autoimuna thireoidna bolest.

Summary: Hashimoto's thyroiditis (HT), a common thyroid disease, is now recognized as an autoimmune thyroid disorder. However, little is known about its discoverer, the man who first described this disease. He presented four patients with a chronic thyroid disorder, which he termed as struma lymphomatosa, characterized by diffuse lymphocytic infiltration with germinal centers, parenchymal atrophy and eosinophilic changes in some thyroid follicular cells. Dr. Hakaru Hashimoto was born in 1881 in Japan. Once he finished his studies, he started his training at the Surgery Department of Fukuoka Medical College. Professor Miyake, the head of the department, trained Dr. Hashimoto in the technique of assessing excised thyroid glands microscopically. In 1912, he published a paper, Zur Kenntnis der lymphomatösen Veränderung der Schilddrüse (Struma lymphomatosa) in "Archiv für klinische Chirurgie", Berlin, 1912:97:219-248. Some years later, he studied pathology under the instruction of prof. Eduard Kaufmann in Göttingen. Hashimoto's struma lymphomatosa was then ignored and forgotten until 1931, when Mr. Allen Graham of Cleveland reported struma lymphomatosa and insisted that Mr. Hashimoto had first discovered the disease and wanted to name it after him - Hashimoto's thyroiditis (HT).

Key words: struma lymphomatosa, Hashimoto thyroiditis, autoimmune thyroid disease

Dr Hakaru Hashimoto, rođen je 5. maja 1881, kao treći sin u poznatoj porodici lekara u više generacija, u Iga Ueno, u prefekturi Mie. U to doba lekarska profesija bila je vrlo poštovana u Japanu. Deda Hakarua, dr Gen Hashimoto, bio je vrlo poznat u holandskoj medicini. Hakaru je završio fakultet na Kyusyu Imperial University u Fukuoki, kao jedan od najuspešnijih u klasi, 1907. godine. Posle završetka studija započeo je staž u Hirurškoj klinici u Fukuoki, 1907. Profesor Miyake (prvi japanski neurohirurg), šef odeljenja, obučio je dr Hashimota u tehnici pravljenja mikroskopskih preparata štitaste

žlezde. Godine 1912, sa 30 godina, Hakaru Hashimoto je objavio u *Archiv für Klinische Chirurgie*, nemačkom žurnalu za kliničku hirurgiju, posebnu novu bolest štitnjače. Ubrzo po objavljivanju članka, on dolazi u Nemačku, gde je pod rukovodstvom prof. Eduarda Kaufmana, u Getingenu, nastavio usavršavanje iz patologije. Ubrzo izbija I svetski rat i Hashimoto se vraća u domovinu. Posle kraćeg boravka u Kyusyu odlazi u svoje rodno mesto gde pokreće prorođičnu praksu. Hashimoto se oženio u 39-oj godini i imao je tri sina i jednu kćer. Umro je u 52. godine od trbušnog tifusa koji je zaradio u

Adresa autora: Nebojša Paunković, Poliklinika "Paunković", Timočke bune 4, 19 000 Zaječar, Srbija.

E-mail: poliklinika.paunkovic@gmail.com

Rad primljen: 26. 6. 2015. Rad prihvaćen: 08. 12. 2015. Elektronska verzija objavljena: 28. 3. 2016.

jednoj od kućnih poseta. Datum njegove smrti je 9. januar 1934. Umro je pre nego što je široko prihvaćeno da otkriće nove tireoidne bolesti treba nazvati po njemu [1, 2, 3].

Njegov rad je bio prikazan na 30 strana i ilustrovan sa 5 slika [1]. Prikazani su histološki nalazi dobijeni od štitnjača četiri pacijentkinje. Hakaru Hashimoto je objasnio da se radi o novoj bolesti koja se karakteriše limfocitnom i plazmocitnom infiltracijom, sa formiranjem germinativnih centara, sa fibrozom koja je slična onoj u Mikuliczevoj bolesti [4]. Nemačka škola je smatrala da je ovo oboljenje rana faza Riedelovog tireoiditisa [5].

Hashimotova struma bila je zaboravljena i ignorisana sve dok Alen Graham iz Klivlenda nije objavio, 1931. godine, svoje slučajeve i insistirao da se limfomatozna struma nazove po njenom pronalazaču, Hashimotova limfomatozna struma [6]. Godine 1956, Rose i Witebsky su pokazali da imunizacija zečeva ekstraktom zečije tireoideje izaziva histološke promene u štitastoj žlezdi, koje liče na one kod Hashimoto tireoiditisa [7, 8]. Nešto kasnije Deborah Doniach, I. Roit i sar. iz Londona su izolovali tireoglobulinska antitela iz seruma obolelih od HT, i zaključili je da je Hashimotova limfomatozna struma autoimuna bolest štitnjače [9, 10]. Bila je to prva opisana autoimuna bolest. Hashimotova bolest, od njenog prvog opisa 1912. [1], prošla je nekoliko faza u poznavanju i tumačenju. Opisana je kao posebna vrsta strume, *struma lymhomatosa*, od strane Hakaru

Hašimota. Insistiranjem Alena Grahama 1934. nazvana je po pronalazaču. Radovima Wytebskog, Debole Doniach, Ivana Roita, svrstana je u autoimunu tireoidnu bolest. Danas se smatra da je to najčešća autoimuna tireoidna bolest čiji je domet još uvek neprocenjen.

LITERATURA

1. Hashimoto H. Zur Kenntniss der lymphomatösen Veränderung der Schilddrüse (Struma lymphomatosa). Arch Klin Chir 1912; 97: 219–248.
2. Hashimoto K. My father and his teacher. Endocr J 2002; 49: 389–391.
3. Amino N, Tada H, Hidaka Y, et al. Hashimoto's disease and Dr Hakaru Hashimoto. Endocr J 2002; 49: 393–397.
4. Satoh H. The history of Hashimoto disease: The establishment of a new diagnosis "Hashimoto disease" with a biography of Hakaru Hashimoto and a brief history of Fukuoka Medical College. In: Commemorative article of a centennial of Hashimoto disease in the Bulletin of the 1st Department of Surgery, Kyushu University, 2011; pp. 9–21.
5. Riedel BM. Die chronische zur Bildung eisenharter Tumoren führende Entzündung der Schilddrüse. Verh Ges Chir 1896; 25: 101–105.
6. Graham A. Riedel's struma in contrast to struma lymphomatosa (Hashimoto). West J Surg 1931; 39: 681–689.
7. Rose NR, Witebsky E. Studies on organ specificity: V. Changes in the thyroid glands of rabbits following active immunization with rabbit thyroid extracts. J Immunol 1956; 76: 417–427.
8. Witebsky E, Rose NR, Paine JR, et al. Thyroid-specific autoantibodies. Ann N Y Acad Sci 1957; 69: 669–677.
9. Campbell PN, Doniach D, Hudson RV, et al. Autoantibodies in Hashimoto's disease (lymphadenoid goitre). Lancet 1956; 271: 820–821.
10. Doniach D, Roitt IM. Hakaru Hashimoto. Lancet 1962; 1074.